

Killibladet

Nr.1 • 2024 Årgång 52

Nya Aphyosemion • Hemma hos • Pachypanchax playfairii • DKG 2024

Killibladet

Nr.1 • 2024 - Årgång 52

Innehållsförteckning

- Några kommentarer avseende den nyligen publicerade beskrivningen av *Aphyosemion*-arter från Ekvatorialguinea" 03-08
Heinz Ott
- Hemma hos... 09-21
- *Pachypanchax playfairii* - Den klandrande killifisk 22-27
Lloyd Steengard
- DKGs utställning 2024 28-31
Anita Persson

SKS styrelse

Ordförande, redaktör Killibladet samt utskick av Killibladet och Killiposten,

Anita Persson,
tlf: +46-727-133232,
e-mail : anita@alfanita.se

Vice ordförande, suppleant, svensk kontaktperson

Mattias Wacker,
tlf +46-1836 02 23
e-mail: mattias.wacker@gmail.com

Kassör, ansvarig för butikken, webmaster, art-/medlemslistor dansk kontaktperson

Mogens Juhl,
tlf: +45 28357781
e-mail: mogens.juhl@killi.dk

Sekreterare

Anders Thell
tlf +46 706-188459
e-mail: anders.thell@hotmail.com

Ledamot, layout Killibladet

Volker Münsch
tlf +46 840825912
e-mail: volker.muensch@gmail.com

Ledamot

Martin Rordam
tlf +45 38802333
e-mail: martin.rordam@gmail.com

Ledamot

John Patterson
tlf +46 733248022
e-mail: john.patterson0201@gmail.com

Suppleant

Jim Hansen
tlf +45 55737097
e-mail: metteogjim@gmail.com

Suppleant

John Rosenstock
tlf +45 31627680
e-mail: rosenstockjohn@gmail.com

Norsk kontaktperson (ej medlem i styrelse)

Arve Ottersen
tlf +47 22683065
e-mail: killifisk@gmail.com

Hedersmedlemmar:

Anders Cassel Peter Kirchhoff
Anita Persson John Rosenstock
Wolf Baus Mogens Juhl

Framsida:

Aphyosemion escherichi 'FCCO 2013-14 Dolisie'
Hane ©Alf Persson

Några kommentarer avseende den nyligen publicerade beskrivningen av *Aphyosemion*-arter från Ekvatorialguinea

Tidigare publicerad i DKG-Journal 55 (1): 7-11, 2023,

Heinz Ott

Översättare: Jens Johansson

Aphyosemion losantosi "GEGVPO 2018/5" från Bisun finns nu i akvarierna hos vissa killientusiaster– Foto: H. Ott

Under en ganska lång period har flera *Aphyosemion*-arter introducerats till akvariehobbyn genom spanska akvarievänner och deras reskamrater och nyligen har den vetenskapliga beskrivningen av tre "*Aphyosemion*"-arter från Ekvatorialguinea publicerats. För att möjliggöra en korrekt namngivning av dessa fiskar vill jag här tydliggöra hur de för närvarande giltiga specifika namnen hör samman med motsvarande

lokalitetskoder så att vi kan undvika framtida missförstånd.

Mesoaphyosemion losantosi

Malumbres, Sonnenberg & van der Zee (2022)

Arten samlades in nära Bisun vid den östra kanten av Monte Alen National Park. Den har hittills varit känd under benämningen:

Aphyosemion spec. "Bisun".

Mesoaphyosemion montealenense

Malumbres, Sonnenberg & van der Zee
2022

Arten samlades också in vid den östra kanten av Monte Alen National Park, men söder om den tidigare nämnda arten. Lokaliteterna för den fångstresa som genomfördes 2018 var "GEGVPO 2018/6 Moca" och "GEGVPO 2018/7 Tega-Esasom". För närvarande tycks ingen inom DKG hålla någon av dessa två arter. Den sista avkomman efter de infångade djuren från lokalitet 6 dog i författarens akvarium innan någon framgångsrik lek skett.

Aphyosemion montealenense "GEGVPO 2018/6" från Moca tillhör *Aphyosemion cameronense*-gruppen och har ännu inte kunnat distribueras inom DKG
Foto: H. Ott

Kommentar:

I den vetenskapliga beskrivningen är användningen av släktnamnet *Mesoaphyosemion* för dessa två arter vilka tillhör *Aphyosemion cameronense*-arterna motiverad även om den inte är allmänt accepterad. I "Eschmeyer's Catalog of Fishes" (ref. DKG Fish List) listas *Mesoaphyosemion* som en underart av *Aphyosemion*. Därför föreslås istället användningen av släktnamnet *Aphyosemion* för dessa två arter.

Som en konsekvens av detta namnges därför de fiskar som introducerades

Aphyosemion mitemelense "GEGVPO 2018/08" från Fegayong tillhör *Aphyosemion herzogi*-gruppen, men skiljer sig tydligt från *Aphyosemion herzogi* och *Aphyosemion bochtleri*
Foto: H. Ott

Två andra hanar *Aphyosemion mitemelense*, tillhörande populationen "GEGVPO 2018/10" från Ayem II – Foto: H. Ott

Hanarna av *Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO 2018/13" från Torrente kan uppvisa ett mycket varierande färgmönster – Foto: H. Ott

Hanarna av *Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO 2018/15" har ett mycket karakteristiskt utseende – Foto: H. Ott

2018 och därefter distribuerades inom DKG för närvarande som *Aphyosemion losantosi* "GEGVPO 2018/5 Bisun".

Exemplaren från Moca som presenterades i DKG-Journal 3/2020 namnges numer istället som *Aphyosemion montealenense* "GEGVPO 2018/6 Moca".

Med *Aphyosemion mitemelense* Malumbres, Sonnenberg & van der Zee 2022, har den första *Aphyosemion*-arten från *Aphyosemion herzogi*-gruppen härstammandes från Ekvatorialguinea beskrivits. Flera lokaliteter från Rio Mitemeles avrinningsområde hade identiska DNA-sekvenser men också betydande avvikelser från de hittills

beskrivna *Aphyosemion herzogi* och *Aphyosemion bochtleri* samt andra arter i denna grupp som ännu inte identifierats.

I den vetenskapliga artikeln anges följande lokaliteter som *Aphyosemion mitemelense*:

"GEGVPO 2016/9"

"GEGVPO 2018/8"

"GEGVPO 2018/9"

"GEGVPO 2018/10"

"GEGVPO 2018/13"

"GEGVPO 2018/15"

"GEGVPO 2018/25"

"GEMPG 2018/14"

"GEMLBJ 2003/27" = "GEGVPO 2018/13"

Av dessa har följande lokaliteter spritts till akvarister, om än i ett litet antal.

Aphyosemion spec. aff. herzogi "GEGVPO 2018/12" från Efulan är ännu inte beskriven
Foto: H. Ott

De nuvarande korrekta benämningarna är:

-*Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO

2018/8 Fegayong"

-*Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO

2018/10 Ayem II"

-*Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO

2018/13 Torrente"

-*Aphyosemion mitemelense* "GEGVPO
2018/15"

Övriga populationer av *Aphyosemion herzogi*-gruppen som listas här och fortfarande inte är beskrivna måste för närvarande namnges korrekt som *Aphyosemion spec. aff. herzogi*.

Litteratur:

Eberl, W. (2016): Die „*Aphyosemion herzogi*“-Artengruppe. DKG-Journal 48 (1): 1-60

Eschmeyer, W.N., R. Fricke and R. van der Laan: Eschmeyer's Catalog of Fishes. Online version, updated October 04, 2022. <https://researcharchive.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>

Malumbres, F.J., R. Sonnenberg and J.R. van der Zee (2022): Three new killifish species

(Cyprinodontiformes: Nothobranchiidae) from Equatorial Guinea. Graellsia v. 78 (no. 2): e173: 1-26 (28 September 2022)

Notzon, K. (2023): Anmerkungen zur farblichen Variabilität, Haltung und Zucht von *Aphyosemion spec. aff. herzogi* „GEGVPO 2018/12“ von Efulan. DKG-Journal 55 (1): 1-6

Ott, H. (2019): Ein kleines afrikanisches Land mit großartigen Fischen. Amazonas 83: 41-47

Ott, H. (2020): Killifische aus Äquatorialguinea – und zwar selbst gefangen! DKG-Journal 52 (3): 119-144

Ott, H. (2021): „Erhaltung“ von Wildfängen am Beispiel der Reise nach Äquatorialguinea 2018. Teil 1 DKG-Journal 53 (4): 141-153, Teil 2 DKG-Journal 53 (5_6): 229-244

Ett par *Aphyosemion spec. aff. herzogi* "GEGVPO 2018/17" – Foto: H. Ott

HEMMA HOS ...

John Patterson

Bilder: John Patterson

Ok, inte helt hemma hos John. Här tar John emot ett pris på SKS utställningen 2021 i Stockholm.

Kan du kort presentera dig?

Jag kommer ursprungligen från Storbritannien (född i Newcastle och från 11 års ålder bodde jag sedan i Kent och London). År 2000 flyttade jag till Sverige. Jag arbetar för ett hållbarhetskonsultföretag, som heter ERM. Under mina arbetsresor har jag haft turen att kunna besöka många av de platser där

fiskarna vi håller kommer ifrån, Amazonas, Rio Xingu, Rio Tocantins i Brasilien, Bolivia, Kamerun och Kongo, även om jag tyvärr aldrig haft möjlighet att åka och fånga fisk. Jag bor i en villa i Gamla Enskede med min fru Susanne och barnen Leo (17) och Emily (14).

Kan du kort sammanfatta din utveckling som akvarist från första akvariet till idag?

När jag var 11 år vann jag en guldfisk på tivoli- På den tiden användes fiskar ofta som priser, vilket, med rätta, är förbjudet idag. Ändå började allt därifrån. Vi fick hem honom och la honom i en balja. Vi köpte sedan ett litet akvarium till honom, och senare ett lite större akvarium med några andra kallvattenfiskar. Detta startade mitt intresse.

När jag besökte djuraffären för kallvattenfiskar såg jag deras tropiska fiskar och till jul fick jag ett 90 cm tropiskt sällskapsakvarium. Under tiden

jag studerade på universitetet blev det ett uppehåll. När jag flyttade till min första lägenhet i London köpte jag ett 120 cm akvarium, som jag satte upp främst för arter från Amazonas, och ett mindre Tanganyika-akvarium. Sedan blev det ytterligare ett uppehåll på ett par år när jag först flyttade till Sverige. Men när vi köpte vår första lägenhet på Södermalm köpte jag ett 250 liters sällskapsakvarium. År 2011 flyttade vi in i villa och jag fortsatte ett tag med samma akvarium. Sedan ersatte jag det med ett nytt saltvattensakvarium av samma storlek. Jag har fortfarande det gamla akvariet i källaren och använder det för att konditionera vatten. Efter att vi renoverat källaren blev det min ”man

Aphyosemion castaneum "Lobaye" två hanar

Aphyosemion elberti "Batibo" hane

cave”, när jag började med killis – jag började med en hylla med 8 akvarier, och därifrån har det bara växt (främst in i tvättstugan – vilket är ett perfekt rum för fiskhållning!). Jag har också ett 360 liters Amazon-akvarium i källaren.

Hur och när kom du i kontakt med killifiskar? Med vilka arter började du?

Det var genom Jan Wester på Södermalms Akvarieaffär. Han introducerade mig för ”specialprylarna” längst bak i butiken. Innan dess visste jag egentligen inte så mycket om killis, och jag hade inte plats för fler akvarium förrän vi flyttade från lägenheten till

villan. Jag köpte mina första killis på en av Stockholmsgruppens ”Killi dagar” och började med *Fundulopanchax gardneri*, *Fundulopanchax amieti* och *Aphyosemion* sp. ’Lobaye’ (numera *A. castaneum* ’Lobaye’)

Vilka arter har du just nu ? Kan du kort beskriva hur du håller och odlar dem?

För tillfället har jag dessa arter:

Växtlekare

-*Anablepsoides franzvermeuleni* 'Bakhuis 10-10'

-*Laimosemion frenatus* 'Compound Creek, GUT 2022-13'

-*Laimosemion paryagi* 'Sand Landing, SSSV GUY 2006-04'

- Aphyosemion castaneum* 'Lobaye'
- Aphyosemion calliurum* 'Majidun NG 2017/12'
- Aphyosemion celiae celiae* 'Téké, CXC 21'
- Aphyosemion elberti* 'Batibo ADL 13/22'
- Aphyosemion elberti* 'Loungue, CFE 04-05'
- Aphyosemion escherichi* 'FCCO 2014-14 Dolisie'
- Aphyosemion louessense* RPC 78/33
- Aphyosemion louessense* 'Mbaka, FCCO 13-11'
- Aphyosemion ogoense* GHP 80/24
- Chromaphyosemion volcanum* 'Ekondo Titi'
- Scriptaphyosemion guignardi* 'Mamou'
- Scriptaphyosemion schmitti* 'Juarzon'

Annueella arter

- Nothobranchius korthausae* TZN 08-04
- Nothobranchius hengstleri* 'Nassoro MZHL 2005-14'
- Nothobranchius kafuensis* 'Kayuni ZAM 09-1'
- Nothobranchius rosenstocki* 'Kafweni ZMHK 22-2'
- Nothobranchius polli* 'Kyembe CD 16-10'
- Nothobranchius ruudwildekampi* 'Lukwale River, TZHK 09-3'
- Hypsolebias picturatus* t.t. 'Volta das Pedras'

För alla ovanstående växtlekare använder jag samma teknik, att samla ägg i moppar. Vanligtvis har jag bara en eller två moppar i huvudakvariet med flera par fiskar. Men om jag upptäcker att jag inte får några ägg så försöker jag med ett separat par eller trio i deras eget akvarium. Ibland kan också ett stort vattenbyte utlösa lek (och massor av levande föda). En del av arterna kan lämnas för att odlas med ”naturmetoden”, till exempel *Scriptaphyosemion schmitti*, *Chromaphyo-*

semion volcanum och *Aphyosemion celiae celiae* verkar vara mycket toleranta mot yngel och äter inte upp dem. I de kraftigt planterade utställningsakvarierna finns det ofta yngel som överlever, men om man vill ha ett anständigt antal så är det nödvändigt att samla ägg.

Vid en typisk uppställning för odling av annueella arter är glasburken delvis fylld med torv eller kokosfibrer. Jag har tidigare provat många olika sydamerikanska annueella arter, med mycket blandat resultat. Jag har i allmänhet inga problem med att få ägg men väldigt ofta möglar de eller bara försvinner. Jag tror att utvecklingen av äggen och fuktnivåerna kanske behöver kontrolleras oftare, och jag har inte alltid tid att göra detta (jag reser mycket i arbetet vilket kan göra det svårt, även med kläckning precis vid rätt tid om det finns ett litet kläckningsfönster). Jag föder upp *N. hengstleri* och *N. korthausae* framgångsrikt (verklig "framgång" för mig är att kunna upprätthålla odlingen över flera generationer) och har också precis kläckt min första sats yngel från ägg som jag samlat in från *N. ruudwildekampi*. *N. kafuensis* och *N. rosenstocki* är nya fiskar som jag kläckt

från ägg från Aquabid så jag håller tummarna för dem.

Jag använder en inkubator för att förvara äggen, inställd på 25°C. Det verkar fungera bra för Nothos, med de flesta arter som är redo att kläckas vid cirka 12 veckor, och med ett bra könsförhållande. Där kläckningen är framgångsrik verkar kläckningsprocenten också vara bra, även om det uppenbarligen inte alltid är lätt att veta om man inte plockar och räknar äggen). Som nämnts tidigare kämpar jag fortfarande för att behålla sydamerikanernas ägg, oavsett hur jag använder inkubatorn. För växtlekarna

Typiskt inredning av ett akvarium för anuella killierter

förvarar jag äggen ibland i inkubatorn om det finns plats, men vanligtvis har jag dem bara i rummet, vilket nästan alltid är 23°C-26° beroende på årstid.

För alla arter, när ynglen först kläcks, har jag dem i små plastbehållare med lite mossor och några posthornssnäckor och flyttar dem sedan till större behållare allteftersom de växer. Beroende på ynglens storlek startar jag dem antingen på paramecium under några dagar (vanligtvis tycker jag att de annuella arterna tenderar att vara mindre och behöver vanligtvis detta),

Inkubator för förvaring av ägg.

"Mancave" med många akvarier och Johns tecknade bilder på väggen.
bild på sida 15

Plasttankar och behållare som används för uppfödning av par och för uppfödning av yngel

eller går direkt på nykläckta artemia.

Kan du berätta lite om din anläggning?

Jag har cirka 12 akvarium i glas för killis från 18 till 45 liter plus många plastakvarier i olika storlekar. Åtta av glasakvarierna (inkluderande ett 67 liter akvarium för små tetrar) är i en hylla som jag gjort av gamla arkivhyllor vilka jag har förstärkt, målat och lagt till gångjärnsförsedda luckor framtill. Dessutom är den också fäst vid väggen.

Jag tycker om att de flesta av mina akvarier har mycket växter, inklusive massor av mossor, sötvattenstång, flytande växter och trädrötter. De större akvarierna har luftdrivna svampfilter, de mindre har inga filter. Jag gör ganska stora vattenbyten varje vecka - runt

50% eller mer. I plastakvarierna som jag använder till avelspar är upplägget liknande, med rötter, mossa och flytväxter. Jag har försökt att inte ha något bottenstrat då det är lättare att hålla rent. I andra akvarier har jag ett tunt lager av

substrat med tanken att fiskarna skall känna sig tryggare och att det kan ge mer yta för bakterier. Jag tror att bar botten kan fungera om du är väldigt noggrann med att dagligen (minst) suga ut eventuellt avfall och att du matar väldigt sparsamt. Men överlag tycker jag att bottensubstrat hjälper till att upprätthålla en stabil vattenkvalité – jag har sett detta där jag har flera akvarier på en hylla och där de med substrat inte har några alger och de utan substrat alltid har problem med alger.

Jag har ett gammalt 250 liters akvarium som jag använder för att förbereda och preparera det nya vattnet – jag tillsätter salt (7,5 ml/10 l), fosforsyra för att

sänka pH till cirka 6,5 och Seachem Prime för att neutralisera kloraminerna. Man måste vara mycket försiktig ur säkerhetsperspektiv när man använder fosforsyran eftersom den är koncentrerad. Det finns andra buffertar som är kommersiellt tillgängliga och som har samma effekt, tillsatser som ekextrakt som förmodligen är lättare att köpa och använda för enstaka akvarium eller mindre volymer vattenbyte. Jag har en pump i akvariet med en slang som jag använder för att fylla på med det förberedda vattnet. Jag använder samma vatten till Nothos, men ibland tillsätter jag lite mer salt för att undvika Odinium, även om jag har upptäckt att

Akvariehyllan ur annat perspektiv

till exempel korthausae konsekvent klarat sig bra utan det. Kanske varierar det eftersom även om de flesta av Nothos kommer från områden där vattnet har ett pH på 7,0 - 7,5 så kommer några av dem från lokaliteter med mjukare och surare vatten.

Belysningen är helt och hållet LED, Aqua El Leddy Plant till glasakvarierna som verkar fungera bra och några strip-LED från Nelson Garden köpta på Bauhaus och som var rimligt prissatta. De tar inte mycket plats och är inte för starka och som jag använder längs med hyllan i tvättstugan. Jag tycker om att

tillsätta (främst) boklöv, ek- och magnoliablåd (efter att ha kokat dem några minuter), alkottar och catappablåd – de släpper ut tanniner och humusämnen i vattnet och ger ett snyggt och naturligt utseende som simulerar många killis naturliga livsmiljöer. Boklöven är nog bäst och håller längst innan de bryts ner. Magnoliablåden är ganska stora, så de ser bra ut speciellt när de blandas med andra blad, men de börjar brytas ner ganska snabbt. Jag använder även små kvistar från bok och plommon- och äppelträd från trädgården som dekoration, vilket kan ge trevlig effekt.

Hur matar du och hur ofta matar du?

Jag försöker mata två gånger om dagen, men under perioder då jag reser mycket lyckas det inte alltid. Jag använder en varierad kost. Jag använder mycket nykläckt artemia (för vuxna såväl som för yngel), fryst artemia och mycket levande foder – främst vita mygglarver, men även tubifex och blackworms. Jag håller kulturer mikromask, paramecium och hoppstjärntar. Det levande fodret gör en enorm skillnad på den allmänna konditionen och den hjälper definitivt vid odling. På våren samlar jag in svarta mygglarver lokalt också (en bra dag ute för hela familjen :-)) och under våren

Närbild på akvarier i hyllan.

och sommaren kan jag normalt samla några svarta mygglarver från regnvattenstunnan (med lite gödsel tillsatt - berätta inte för grannarna :-))

Mikromaskar är lätta att odla och är ett bra foder till yngel.

Jag använder konformad kläckare för artemia. Jag har alltid märkt att hur försiktig jag än var, när jag skulle ta ut den nykläckta artemian från botten så fick jag alltid med några skal och okläckta ägg. Nu efter att ha lämnat luftpumpen avstängd i några minuter och låtit den kläckta artemian samlas på

botten använder jag en kalkonbaster (red. anmärkning: öspipett som används vid tillagning av bland annat kalkon) för att suga upp artemian och lägger dem sedan i den yttre ringen av den svarta runda kläckaren som du kan se på bilden – den levande artemian attraheras av ljuset i mitten av kläckaren där de sedan kan tas bort med silen utan att några skal eller ägg kommer med. Du kan använda enbart den svarta runda kläckaren, men för större mängd artemia är de konformade kläckarna bättre. Jag använder ca 1 tesked artemia om dagen och det räcker för att ge alla

Installation för kläckning och uppsamling av artemia

nygel och de vuxna en bra måltid. Jag köper artemiaäggen i SKS Butiken och använder cirka 1,5 burkar om året.

Jag tycker att Dr. Basslers yngelfoder är utmärkt och jag använder den som basföda för såväl vuxna som yngel. Det sjunker inte för fort - större granulat sjunker för snabbt och då är fiskarna helt enkelt inte intresserade. Så gott som alla fiskar tar det och klarar sig bra på det. Jag använde även Sera GVG efter att ha läst att Anita använder det mycket. Jag utvecklade lite av en allergi så jag slutade använda den (det är det samma med röda mygglarver - när jag

hanterade dem fick jag också en reaktion, jag använder dem fortfarande men rör dem inte alls - bara i ett nät för att tina och utfodra),.

Hur och när kom du i kontakt med SKS?

Jag kom i kontakt med SKS genom Janne (för ca 9-10 år sedan tror jag).

Du kommer från Storbritannien. Har du kontakt med BKA?

Kan du berätta något om hobbyn i Storbritannien?

Jag är medlem i British Killifish Association (BKA) , även om jag inte har varit särskilt aktiv och inte lyckats besöka någon av utställningarna. Min uppfattning är att restriktionerna för import och export av fisk och ägg efter Brexit har haft en ganska stor inverkan på killihobbyn. Visst, när jag lämnade Storbritannien var akvariehobbyn (mer allmänt) väldigt populär, saltvattensdelen av hobbyn växte starkt. Det fanns massor av riktigt bra återförsäljare. Jag tror att det fortfarande går bra (även om alla fysiska återförsäljare står inför utmaningar med konkurrens på nätet och den allmänna ekonomiska situationen). Det finns en mycket bra tidning ”Practical Fishkeeping” som jag varmt rekommenderar.

Du odlar inte bara Killis du tecknar av dem också.

Kan du berätta hur det började?

Jag var på semester i Finland i min frus föräldrars sommarstuga, vilket är en av de få gånger som det finns tid till att bara koppla av på, och jag tänkte testa att måla Killis. Den lokala bokhandeln hade en liten uppsättning akvarellpennor som jag experimenterade med och fick några rimliga resultat. Det växte verkligen därifrån. Nu använder jag en stor uppsättning av Caran d'Ache akvarellpennor, ibland med lite gouache för highlights. Jag jobbar utifrån foton. Men jag kan bara måla dem vända åt vänster! Kanske för att jag är vänsterhänt?! Jag tycker om

Chromaphyosemion volcanum "Ekondo Titi", hane

det, jag tycker att det är ganska terapeutiskt och tillfredställande att skapa något. Jag utvecklas fortfarande och försöker förbättra mig med varje bild. Det skulle vara trevligt att ha mer tid att lägga på det dock, jag hinner bara med ett par bilder per år.

Deltar du i utställningar? Hur ofta och varför?

Jag är aktiv på SKS utställningarna, hjälper till att sätta upp utställningen när vi har dem i Stockholm och bidrar med fisk. På samma sätt bidrar jag till och försöker komma ner till utställningarna i Danmark. Jag har skickat fisk till utställningarna i Holland också. Jag tror utställningarna är viktiga

Laimosemion frenatus, bild ovan

för oss som en gemenskap, för att fira vår passion och vårt hårda arbete, för att träffa våra vänner och andra ”killioter”, lära sig något nytt av våra gästföreläsare samt att ha möjlighet att se och kanske köpa lite fisk som vi kanske inte har stött på tidigare. Jag ser verkligen fram emot utställningarna.

Vad ser du som dina största problem du har i killihobbyn?

På en personlig nivå - lätt - inte tillräckligt med tid och inte tillräckligt med akvarium. Jag kommer att fortsätta att försöka förbättra och få några konsekventa resultat med de sydamerikanska årliga arterna

eftersom de är så fantastiska fiskar.

På hobbynivå måste vi fortsätta att locka in fler människor i föreningen så att de kan ta vidare den enorma mängd kunskap som vi har inom föreningen, och att upprätthålla hobbyn. Och ju fler medlemmar vi har desto fler arter kan vi hålla inom föreningen.

På global nivå, två frågor:

- (I) Den fortsatta och accelererande förlusten av biologisk mångfald där vi förlorar arter både kända och okända i en skrämmande takt. Det är så sorgligt.
- (II) Relaterat till ovanstående, de potentiella effekterna på killi-hobbyn och akvariehobbyn i allmänhet av viss

statlig politik, ofta påverkade av särskilda intressegrupper (speciellt, men inte bara i USA). Detta gör ingenting för att skydda livsmiljöer eller för att stödja lokala samhällen i att etablera hållbart fiske och försörjning.

Till sist, vad tycker du är bäst med denna hobby?

Jag tror att hobbyn är så mångdimensionell - den för med sig aspekter av biologi, kemi, geografi, teknik... det finns massor av vetenskap men det är också väldigt kreativt i de

visuella aspekterna av att sätta upp och vårda dessa miniatyrhabitat, med all plantering etc. Det är en möjlighet att ta in en bit av naturen i ditt hem. Odling ger en stor känsla av tillfredställelse. Och det finns ALLTID mer att lära, så du utvecklar ständigt dina kunskaper och dina färdigheter. Att vara en del av en organisation som SKS ger dig möjligheten att dela den passionen med likasinnade, få några fantastiska vänner och att fortsätta med lärandet.

Aphyosemion louessense, bild nedan

Pachypanchax playfairii

Den klandannende killifisk

Text och foto Lloyd Steengard SKS 2010059

Artiklen i Killibladet nr. 2 2023 om *Pachypanchax playfairii* fik mig til at overveje om jeg skulle skrive en artikel om mine domesticere Pp. Men det løb ud i sandet.

Sidenhen var jeg med Jyllandsgruppen i januar 2024 på besøg hos Anita og Alf. Snakken kom blandt andet ind på *Pachypanchax playfairii*. Det var lige, hvad der skulle til, for at sætte mig i gang med at skrive om mine oplevelser med *Pachypanchax playfairii*. Artiklen tager udgangspunkt i det daglige liv i mit 180 l akvarie.

Pachypanchax playfairii er for mig verdens flotteste killifisk.

Min baggrund for artiklen, er at jeg har haft *Pachypanchax playfairii* fra 1980 og frem til 2002. Uden tilførsel af nyt blod. Igen fra oktober 2018 og til i dag. Endnu ingen tilførsel af nyt blod udefra. I perioden 1980 til 2002 havde jeg den

hovedsagelig i 250 og 350l akvarier. I det store akvarie kunne hannerne blive op til 13 cm, hunnerne ca. 7 cm.

Fra oktober 2018 har jeg holdt den i 25 og 50l akvarier i min akvariekælder. Nogle med vandhanevand, ppm 284, andre i blødt vand, ppm 123. pH er de ligeglade med. Temperatur fra 18° til 22°C. Alt efter hvor akvariet står. Ved gulvet elle længere oppe i min reol ca. 1,75 m over gulv. Jeg har ingen varmelegemer i mine akvarier. Størrelsen på fiskene er for hannerne ca. 6 cm og hunner 4-5 cm. Desuden er begge køn buttede i kroppsfaconen.

Fra 2022 også i et 180 l akvarie, som står i vores stue. Akvariet er uden varmelegeme. Det meste af året ligger temperaturen på 21/22 °C. Altså samme temperatur, som vi opholder os ved. Stuen vender mod vest med glas næsten til gulv i hele stuens bredde. På varme dage, om sommeren, kan temperaturen nemt komme op på 30°C i stuen. Men jeg har aldrig målt vandets temperatur

over 28° C i akvariet. Mærkeligt, men sådan er det.

Pachypanchax playfairii's farveintensitet tiltager med at temperaturen stiger men over 26°C bliver de blegere i farven. Hvilket får mig til at konkludere, at 26°C er den øvre grænse for deres velbefindende. Størrelsen er her for hannernes vedkommende 7-8 cm og hunnerne 4-5 cm. Kropsfacon omtales senere under afsnittet om klaner.

Lidt om 180 l akvariet:

Det er et universalakvarie udelukkende med killifisk og pansermaller. Nok lidt

mærkeligt sammensætning, men det skal jo passe til ejeren.

Planter:

Det indeholder 6 forskellige arter/sorter af *Cryptocoryne*, *Hygrophila polysperma*, *Anubias* 1 sort, Javabregner 2 sorter, *Bacopa caroliniana*, Guppigræs, *Rotala rotundifolia* og 1 enkelt rundbladet rød Sværdplante *Echinodorus* ? I overfladen flyder *Pistia stratiotes*, *Limnobium laevigatum* og *Salvinia minima*.

Af fisk er der følgende:

Pachypanchax playfairii , *Chromaphyosemion bitaeniatum* 'Ijebu Ode' et enkelt par af *Scriptaphyosemion guignardi* 'Simbali River WAC 2020' og 14 plettet pansermaller *Corydoras paleatus*.

Det var det.

Formering/krydsninger:

Blander arterne sig? Efter min mening ikke.

Scriptaphyosemion guignardi lægger æggene i gruset, som med det samme spises af pansermallerne.

Chromaphyosemion bitaeniatum parrer sig traditionelt i flydeplanterne og

Rotala. *Corydoras paleatus*, lægger æg alle mulige steder, på glasset, filteret og bredbladede planter. De kræver normalt at jeg ”smider” 10 liter iskoldt vand oven i akvariet. Hvorefter de (ca. 2 timer senere :-)) lægger æg. Jeg har ikke observeret nogen skader på killifiskene p. g. a. det kolde vand.

Så er der *Pachypanchax playfairii*:

De har deres egen yngleadfærd. De rejser skællene på ryggen, når de er klar til at parre sig. Akvarister, der er ukendt med denne adfærd, kan tro at *Pachypanchax playfairii* har bugvattersot, som blandt andet ses hos kampfisk.

Hvilket de ikke har.

Pachypanchax playfairii, der ikke har rejste skæl deltager ikke i legen.

Som ovenfor beskrevet finder parrelystne par/flere hunner eller hanner sammen og afsætter æggene i flydebladernes rødder. Havde der været hornblad, *Ceratophyllum demersum*, i akvariet var legen foregået der. Jeg ved ikke hvorfor, men hornblad og legemopper er de vilde med. Kønsratio 50/50, nogenlunde. Ved 18° C er kønsratioen 45/55 med overvægt på hunner. Det er ikke så dårligt.

I øvrigt er der i akvariet yngel i forskellige størrelser af *Chromaphyosemion bitaeniatum* og *Pachypanchax playfairii* tilstede. En 1 cm lang *Pachypanchax playfairii* unge, der går ved siden af en 8 cm lang han, er nu et herligt syn.

Klaner var jo en del af overskriften til denne artikel.

Emnet kommer her:

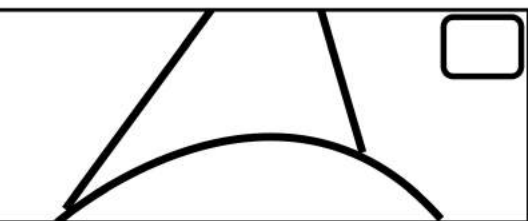
I små akvarier opfører *Pachypanchax playfairii* i rivalisering, som så mange andre killier. Men i store akvarier, som mit 180 l, eller større akvarier (jeg ved ikke hvor mindstegrænsen går) danner de klaner. I mit 180 l er der Klan A og klan B, og alle de andre fisk.

På det ene billede kan man se individer fra klan A. De er karakteriseret ved at være ”tunge” i kroppsfaconen, og er ikke sky. Man kan næsten mase næsen flad på ruden uden at de flytter sig. Samtidig indeholde klanen akvariets største *Pachypanchax playfairii*.

Klanen opholder sig midt i den forreste del af akvariet, hvor der er sandbund. Se tegning. De spiser og opholder sig hovedsaglig ved bunden. Desuden har de magten i akvariet. Alle viger for dem, og skulle én ikke gøre det, får den tæsk!

Eneste undtagelse er *Scriptaphyosemion* -hannen. Han udfordrer af og til en af hannerne. Hvilket medfører et fantastisk farvespil, fra lys til dyb mørkeblå, på hans krop. Ham fanger de aldrig. Han er for hurtig.

Klan B holder til i den venstre del af akvariet, set fra fronten. Arealet ligner lidt en trapez set ovenfra. Arealet er ret tæt beplantet. Klan B spiser foder, der flyder eller synker i vandsøjlen. Klan B's individer er slankere i det, og sky sammenlignet med Klan A. Skyheden har også gjort, at jeg ikke har kunnet tage nogle ordentlige billeder af dem. De er væk, inden jeg når at trykke på kameraets udløser. I klan B's område opholder de fleste *Chromaphyosemion* sig, både hanner og hunner, men ikke

Skema tegning af akvariet

alle hanner: se senere.

Scriptaphyosemion guignardi og *Corydoras paleatus* er alle vegne.

Jeg har ikke set Klan A og klan B's individer have rejste rygsæl på samme tid. Dette til trods for at de oprindelige *Pachypanchax playfairii* var enten halv- eller helsøskende.

Klanernes opførsel har jeg set gennem alle årene, jeg haft *Pachypanchax playfairii* i store akvarier.

I akvariets højre side op ad filteret, opholder sig først og fremmest *Chromaphyosemion bitaeniatum*-hanner (ungkarle ?), men også ungfisk af *Pachypanchax playfairii*. Så det vil jeg ikke opfatte som en tredje klan. Disse fisk søger af og til ind i de to andre klaner, og ender med at blive optaget i en af klanerne.

Øvrigt: På nær klan A's område, så bliver akvariet delt i to dele af 2 store klumper af *Cryptocoryne usteriana* og *wendtii* 'Green'. De når overfladen. Se tegning. De er måske med til at bestemme størrelsen af klan B's område.

Menu:

Nedenstående foder får fiskene i en turnus, der starter forfra, når alle typer foder har været givet een gang. Hver tredje dag får alle levende *Artemia*.

I tilfældig rækkefølge: almindelig flagefoder, flagefoder baseret på insekter, krill-flager, tørret og frosne tubifix, artemia både levende og frosne.

Af og til levende tubifix, hvide og sorte myggelarver. Tubifex og hvide myggelarver køber jeg. En sjælden gang levende regnorm. Især hannerne er vilde med dem. Men man skal passe på, da regnormene let forurener akvariet (stort indhold af proteiner).

Simple tegning af akvariets opbygning:
Hvis ikke andet er angivet så er bunden grus

Når jeg har lagt akvarier om, har der skulle dannes nye klaner. Ikke altid uden slagsmål, og de er voldsomme.

Dette kan måske skyldes, at der er for lidt plads i et akvarie. Samlignet med pladsen i naturlige levesteder, som angivet i nævnte artikel. Men nye klaner opstår, og der falder ro på i akvariet.

Livet går videre.

En slutbemærkning:

Jeg har aldrig set generativ forfald hos *Pachypanchax playfairii*. Hvilket jo nok er grunden til at stammerne er så levedygtige/livskraftige sammenlignet med andre killi-slægter og arter.

DKGs utställning 2024

Av Anita Persson

Bilder: Anita Persson, Alf Persson och Mogens Juhl

Kristi Himmelsfärdshelgen (9-12 maj) var det dags för årets DKG utställning. I år var utställningen på Schloss Diedersdorf, Diedersdorf som ligger sydväst om Berlin. Schloss Diedersdorf är en gammal herrgård där ekonomibyggnaderna är ombyggda till bland annat hotell, restaurang och konferensrum.

Vi körde hemifrån vid 7-tiden på torsdags morgonen och på vägen till färjan hämtade vi Mogens Juhl i Hvidovre. Resan ner gick bra och vi var framme vid 15-tiden. Efter att ha lämnat fiskarna till utställningen var det

dags att checka in på våra rum som låg på ovanvåningen i det före detta kostallet, på bottenvåningen är det ett stort rum där banketten på lördagskvällen var.

Själva utställningen var i en ombyggd lada kallad ”Markthalle”, där hölls även alla föredragen.

Vid 18-tiden började bedömningen och Mogens och jag dömde gruppen ”Stora Rivulus”. Efteråt var det dags för middag och att prata med de andra som också hade kommit.

Bild ovan:
DKG-utställningen 2024 ©Anita P.

Fredagen den 10 maj

Fredagen brukar vara en mellandag där det eventuellt finns tid för lite sightseeing, men Alf och jag tyckte att det fanns så mycket fisk att se och med tanke på att det fanns 461 utställningsnummer så förstår ni att var mycket att titta på. Det var även två föredrag att lyssna till, det första var "Gabun mal Zwei" av Gottfried Marschwitz från Wien. Han berättade om sina två resor till Gabon 2019 och 2023. Efter det föredraget var Alf och jag med på Chromaphyosemion-gruppens möte. Som vanligt kommer det fram intressant information på dessa

Invigning av DKG-utställningen 2024 ©MJ

Fiskprat på DKG-utställningen 2024 ©Anita P.

arbetsgruppsmöten. Klockan 19 var det redovisning av DKG fototävling. Det är alltid roligt att se vilka bilder som skickas in och vilka bilder som vinner. Klockan 20 på fredagskvällen var det dags för dagens sista föredrag och som handlade om "Haltung von Eurasischen Killifischen" av Jörg Freyhof.

Lördagen den 11 maj

Det mesta av lördagens tillbringade vi i utställningslokalen med att titta på fiskarna och prata med goda vänner. På eftermiddagen var det först ett föredrag "African miniaturized killifishes and their distribution" av Pedro Braganca

Utställningslokalen DKG 2024 ©Anita P.

Pedro Braganca DKG-utställningen 2024 ©Alf P.

från New York. Detta var det enda föredraget som var på engelska och det blev översatt till tyska av Heinz Ott. Efter det höll Bela Nagy ett föredrag ”Nothobranchius und Leuchtaugen – jüngste Abenteuer und wissenschaftliche Ergebnisse”. Båda föredragen var väl värda att lyssna på med mycket bra information. Klockan 18 var det dags för prisutdelning och efter det var det bankett i det gamla kostallet. Vi satt tillsammans med våra vänner från Nederländerna, det är alltid roligt att träffa dem och prata med dem.

Bela Nagy håller föredrag DKG 2024
©Alf P.

1-pristagare DKG 2024
©Alf P.

Söndagen den 12 maj,
Fiskarna började fångas och packas inför auktionen redan 7.30 och efter det började utställningen rivas och packas in i containern för transport till platsen för nästa års utställning. Auktionen var i samma lokal som utställningen och pågick samtidigt med att utställningen plockades ner. Klockan 15 var hela utställningen nedpackad och det enda som fanns kvar var stolarna och några bord som hörde till lokalen. Strax efter det var även auktionen slut efter att ha pågått sedan 10.30. De allra flesta

Heinz Ott hälsar välkomna till Festabend DKG 2024 ©Alf P.

Delar av Stockholmsdelegationen på DKG 2024 ©Alf P.

fiskarna blev sålda och det högsta budet blev 130 Euro för ett par Aphyosemion bochtleri 'GWW 86-11 Mintoum'. Exempel på andra höga bud är 120 Euro för en uppfödningssgrupp Aphyosemion fellmani 'N'toba, FCCO 2013/15', 100 Euro för ett par Austrolebias prognathus 'Salamanca' (paret gick i varsitt akvarium under hela utställningen så de inte skulle skada varandra), 95 Euro för ett par Laimosemion paryagi 'Sand Landing, SSSV GUY 2006-04', 85 Euro för en uppfödningssgrupp Fundulus julisia, 85 Euro för ett par Epiplatys esekanus 'Boumnyebel VAB 18/54'.

Som tur är så var det inte lika höga priser på alla fiskarna, så det blev lite fisk med hem till oss som till exempel ett par Pachypanchax sparksorum och ett par Platanochelus spec. 'Bouma, RC 2023-5'.

Efter att ha packat in allt i bilen, växlat de sista orden med våra vänner var det

dags att köra norrut igen. Efter ett litet stopp i Hvidovre för att lämna av Mogens var vi hemma igen strax innan midnatt. Efter det började arbetet med att få alla nya fiskar i temporära akvarier och börja koppa in med vårt vatten, för att dagarna efter komma i sina nya akvarier med moppar, växter och posthornssnäckor

Till sist, har ni möjlighet att åka till DKGs utställning, ta den. Den är världens största killiutställning med mycket fisk att titta på, där är alltid intressanta föredrag och trevliga besökare.

Vi hade som vanligt en fantastisk helg med att träffa och prata med alla gamla och nya killivänner, intressanta föredrag att lyssna på och att umgås över en god middag utomhus i solen var inte heller så tokigt.

Rivning av DKG-utställningen 2024 DKG 2024 ©Alf P.

Fiskar på tillväjning efter DKG-utställningen 2024 ©Anita P.

Aphyosemion polli 'AM 2016'

JP '23

Aphyosemion polli 'AM 2016' Hanar © John Petterson